

JAK NA UDRŽITELNOST

VE STROJÍRENSTVÍ, VÝROBĚ
A ZPRACOVATELSKÉM
PRŮMYSLU

Téma udržitelnosti rezonuje v nadnárodním měřítku také v oborech strojírenství, výroby či zpracovatelského průmyslu. Udržitelná výroba v tomto odvětví akcentuje několik klíčových ukazatelů, které vypovídají o úrovni řízení výkonu firmy. Jejich přehled zpracovala například i Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Sestavila soubor 18 kvantitativních ukazatelů, které by měly pomoci při vyhodnocování a řízení výkonu výrobní firmy.

Přehled ukazatelů udržitelné výroby dle OECD

Vstupy

Provoz

Výrobky

	01 Množství použité vody	P1 Recyklovaný/znovu použitý obsah
	02 Množství použité energie	P2 Možnost recyklace
	03 Podíl obnovitelné energie	P3 Obsah obnovitelných materiálů
	04 Množství vyprodukovaných skleníkových plynů	P4 Množství neobnovitelných materiálů
I1 Množství použitých neobnovitelných materiálů	05 Množství odpadu z použitých materiálů	P5 Obsah zakázaných látek
I2 Množství použitých zakázaných látek	06 Množství odpadu uvolněného do vzduchu	P6 Množství spotřebované energie
I3 Recyklovaný/znovu použitý obsah	07 Množství odpadu uvolněného do vody	P7 Množství vyprodukovaných skleníkových plynů
	08 Podíl přírodní půdy	

Jak nasměrovat svůj podnik k udržitelnému chování, pokud patříte mezi malé a střední firmy? OECD pro tyto případy sestavila průvodce s názvem OECD Sustainable Manufacturing Toolkit, v němž je v sedmi krocích názorně a podrobně vysvětleno, jak začít a pokračovat na cestě k udržitelné výrobě.

7 kroků k udržitelné výrobě podle OECD:

Zlepšení

- 5 Vyhodnoťte vaše produkty:**
Identifikujte faktory jako je spotřeba vody při jejich používání, recyklovatelnost a použití nebezpečných látek. To vše pomáhá určit, jak udržitelný je váš konečný výrobek.

- 6 Naučte se rozumět naměřeným hodnotám:**
Naučte se číst a interpretovat vaše ukazatele a zkuste odhadovat trendy ve výkonu vaší výroby.

- 7 Podnikněte kroky ke zlepšení vašeho výkonu:**
Vyberte si příležitosti jak zlepšit výkon vaší výroby a vytvořte si akční plán, jak tato zlepšení dosáhnout.

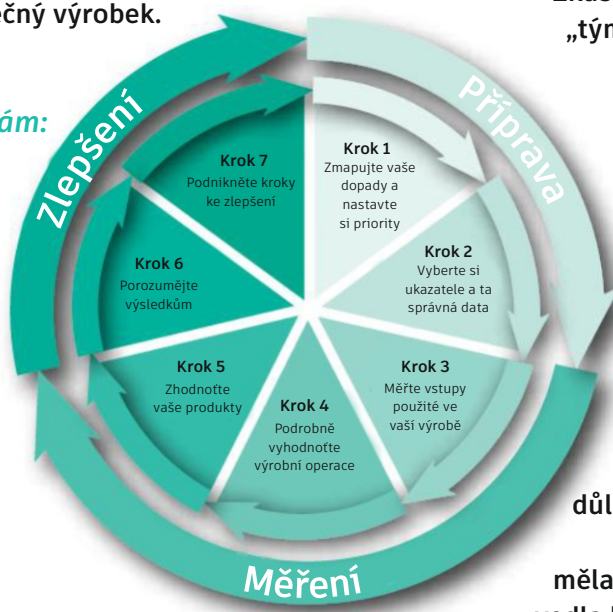
Příprava

- 1 Zmapujte váš dopad a nastavte si priority:**

Zkuste dát dohromady interní „tým pro udržitelnost“, který následně stanoví cíle, zhodnotí váš dopad na životní prostředí a rozhodne o prioritách.

- 2 Vyberte užitečné ukazatele vašeho výkonu:**

Identifikujte ukazatele, které jsou důležité pro vaše podnikání, a zjistěte, jaká data by měla být shromažďována, aby vedla k neustálému zlepšování.

Měření

- 3 Měřte vaše vstupy do výroby:**
Identifikujte, jak materiály a komponenty používané ve vašich výrobních procesech ovlivňují životní prostředí.
- 4 Detailně vyhodnoťte jednotlivé operace ve vašem provozu:**
Zvažte dopad a efektivitu operací ve vašem provozu (např. energetická náročnost, produkce skleníkových plynů, emise do ovzduší a vody).

Snaha dosáhnout na udržitelnou výrobu s sebou přináší mnoho výhod, které pozitivně ovlivní firemní finance, řízení firmy a v neposlední řadě také důležité vztahy s okolím. Udělat první krok k udržitelnosti je snadné, stačí začít jednoduchými kroky, které začnou postupně měnit nastavení podniku i jeho zaměstnanců. Co všechno můžete získat?

Klíčové obchodní výhody plynoucí z udržitelné výroby

Oblast financí

- **Nárůst prodeje** – tím, že budete předvídat a plnit environmentální a sociální očekávání lépe a rychleji než vaši konkurenti.
- **Zlepšení efektivity a produktivity** – díky redukci využívání zdrojů, zamezením jejich plýtvání a snížením regulační zátěže.
- **Snížení závislosti na drahých nebo nebezpečných materiálech** – pokud budete ochotni objevovat, inovovat a zavádět do praxe „zelenější“ alternativy.

Oblast řízení firmy

- **Udržujte si náskok před regulacemi všeho druhu** – buďte proaktivní a utvářejte své vlastní osvědčené postupy, spíše než abyste reagovali až na změny z vnějšího prostředí.
- **Získejte přístup ke kapitálu** – tím, že snížíte rizika ve vašem provozu, strategii i dodavatelském řetězci a budete vyvíjet inovativní řešení a nové produkty pro trh.
- **Strategická výhoda do budoucnosti** – zkuste předvídat, jak může vaše firma inovovat svá dosavadní řešení, nebo jak by se mohla adaptovat na novou přidanou hodnotu.

Vztahy s okolím

- **Vylepšete svou reputaci** – ukažte světu své zelené know-how a buďte pro ostatní pozitivním příkladem.
- **Upevněte morálku a loajalitu svých zaměstnanců** – tím, že jim umožníte přispět k lepšímu prostředí a produktivnějšímu podnikání.
- **Budujte lepší vztahy v rámci vaší komunity** – ukažte svůj odpovědný a proaktivní přístup k lokálnímu životnímu prostředí a lidem v něm žijícím.

Zdroj: OECD Sustainable Manufacturing Toolkit, Start-up Guide: Seven steps to environmental excellence; © OECD 2011

Udržitelná výroba má svá pravidla. O tom, jak by měla vypadat, se dočtete v průvodci udržitelnosti „sustainable manufacturing“. Jeho prostřednictvím získáte informace, které pokrývají celý životní cyklus výrobku, od jeho návrhu až po konec jeho životního cyklu.

Také velké nadnárodní společnosti si uvědomují aktuálnost a nutnost směřování výroby k udržitelnosti. Mnohé z nich se již stávají inspirací pro ostatní, například průmyslový gigant Siemens. Jeho management si zvolil vybrané cíle z deklarace OSN z roku 2015, na které se zaměřil a snaží se jednotlivé kroky realizovat. Česká pobočka společnosti k tomuto tématu každoročně vydává zprávu Business to Society, která prezentuje, jak Siemens přispívá k rozvoji České republiky.

Svou roli na globální cestě k udržitelnosti si vytyčila také společnost Autodesk, jejíž ambicí je stát v čele aktivit a snah o dosažení trvalé udržitelnosti. Její tým proto vypracoval analyzační nástroj pro výrobní firmy, jež dokáže na základě odpovědí na 10 otázek schopných vyhodnotit základní kritéria spojená s udržitelností. Po zadání odpovědí na otázky můžete získat relativně obsáhlé hodnocení vaší současné pozice a návrhy na další kroky.

Nástroj můžete vyzkoušet zde: <https://autodesk.cogniclick.app/enter/sustainability-assessment-dm>

V případě, že by vás následně zajímala možnost získat certifikát, kterým byste prokazovali svoji cestu k udržitelnosti, můžete se obrátit na několik českých firem, například TÜV Süd nebo Strojírenský zkušební ústav.

Udržitelnost na vlastní kůži

O téma udržitelnosti se průběžně zajímají také média, přičemž ta česká nejsou výjimkou. Pokud se chcete dozvědět několik zajímavostí a prostudovat pár cenných postřehů, dočtete se o nich například zde [v článku na Forbes.cz](#).

V textu nechybí ani cenné zkušenosti a názory lidí z českých zastoupení firem jako ING, Toyota a Skanska. V samotném záběru si navíc můžete vyplnit kvíz nazvaný „skutečná udržitelnost“, který čtenáře přivádí k zamyšlení, zda je vůbec nakloněn změnám vedoucím k udržitelnosti.

A kdo je v pokroku směrem k udržitelnosti ve výrobě na světové špici? Nejdál jsou aktuálně severské země v čele s Norskem. Pokud vás zajímá, jak si země poradila s jednotlivými potřebnými kroky a proč je jedničkou v plnění cílů v rozhodnutí stát se plně udržitelnou zemí, podívejte se na těchto 7 důvodů.

DALŠÍ INFORMACE >

 AUTODESK

UDRŽTE SE NA CESTĚ
K UDRŽITELNOSTI,
JE TO SNAŽŠÍ, NEŽ
SI MYSLÍTE.

